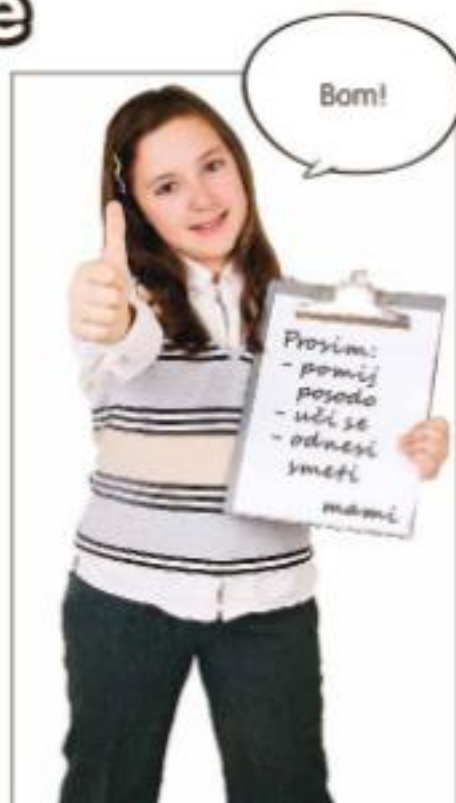

Kako zanikamo dejanje in kako to napišemo?

Ključne besede

- trdilne povedi
- nikalne povedi

1. Odgovori.

- Kaj rečeš mami, če ne boš pomil posode? **Npr.: Ne, ne bom pomil posode.**
- Kaj rečeš očetu, če ne boš šel v šolo s kolesom? **Npr.: Ne, ne bom šel v šolo s kolesom.**
- Kaj rečeš učitelju, če ne boš prišel na športni dan? **Npr.: Ne, ne bom prišel na športni dan.**
- Kaj rečeš bratu, če ne boš šel na tekmo? **Npr.: Ne, ne bom šel na tekmo.**

Ali so povedi, ki si jih tvoril, trdilne ali nikalne? Pojasni. **Nikalne. Z njimi kaj zanikamo.**

Dopolni oblačka.

2. Obkroži črke pred nikalnimi povedmi.

- a) Številni pajki predejo mreže.
- b) Ujeta žuželka se sploh ne more več premikati.
- c) Samica škorpijona ne leže jajčec.
- č) Plenilski ptiči imajo dolge, ostre kremplje.
- d) Pajek skakač ne lovi žuželk s spredenimi mrežami.
- e) Večina vrst potujočih mravelj je slepa.
- f) Pingvini ne znajo leteti.
- g) V nekaj dneh se medicína zgosti v med.
- h) Muhe okušajo hrano z nogami.
- i) Kengurujska podgana nikoli ne pije vode.
- j) Nekatere lupine so preluknjane.
- k) Orjaški lignji so dolgi kot dva avtobusa skupaj.
- l) Kiti ne potrebujejo nobenega bivališča.

3. Preberi povedi.

- a) Podnevi na nebu ne vidimo zvezd.
- b) Ene strani Lune ne vidimo nikoli.
- c) Naša Luna ne sveti sama od sebe.
- č) V tropskem podnebjju ne poznajo izrazitih poletij in zim.
- d) Brez Sonca življenje na Zemlji ne bi bilo mogoče.
- e) Zraka ne moremo videti.
- f) Sonce se ne premika po nebu.
- g) Pozimi rastline ne rastejo.
- h) Nekaterih živali zaradi debelega kožuha pozimi ne zebe.

Ali so povedi trdilne ali nikalne? **Nikalne.**

S katero besedo zanikamo? **Z besedo ne.**

Ali je ta beseda napisana skupaj z naslednjo besedo ali ločeno od nje?

Napisana je ločeno od naslednje besede.

4. Preberi povedi.

- a) Janez se noče učiti.
- b) O tem še nisem razmišljal.
- c) Kar naprej govori, da nima pojma o matematiki.
- č) Z njim noče imeti nobenega opravka.
- d) Oče mu noče izročiti posestva.

Izberi pravilno trditev v oklepaju in jo napiši na črto.

Povedi so (trdilne/nikalne) **nikalne**.

S katerimi besedami so povedi zanikane?

Z besedami noče, nisem, nima, noče.

5. Zanikaj podčrtane besede.

- a) Dokler živim, hočem biti gospodar v hiši. **nočem**
- b) Človek je razumno bitje. **ni**
- c) Matjaž hoče postati glasbenik. **noče**
- č) Vsega imamo v izobilju. **nimamo**

6. Dopolni povedi z ustrežno besedo v oklepaju in jo napiši na črto.

- a) Morski levi imajo plavuti, nimajo (noge/nog) **nog**.
- b) Netopirji imajo krila, nimajo (roke/rok) **rok**.
- c) Mrož ima ščetinaste brke, nima (kljun/kljuna) **kljuna**.
- č) Kokoš ima kljun, nima (gobec/gobca) **gobca**.
- d) Moj prijatelj Bine ima hrčka, nima pa (maček/mačka) **mačka**.

7. Dopolni z besedama v oklepaju.

- a) Za rojstni dan smo mu kupili **knjigo/igračo**, nismo kupili **igrače/knjige**. (knjiga, igrača)
- b) Razredničarki so ob koncu šolskega leta poklonili **vrtnico/bonboniero**, niso ji poklonili **bonboniere/vrtnice**. (vrtnica, bonboniera)
- c) Vrnil sem ji izposojeno **kolo/čelado**, nisem ji vrnil **čelade/kolesa**. (kolo, čelada)

Razmisli in odgovori.

Dopolni in pomni.

Trdilne povedi so tiste, s katerimi čemu **pritrdimo**.

Nikalne povedi so tiste, s katerimi kaj zanikamo.

Zanikamo z besedo *ne*. To besedo napišemo **ločeno** od naslednje besede, npr. *ne bom*. Zanikamo tudi z drugimi besedami, npr. *nisem*, *nočem*, *nimam*.

Kako se učimo, ponavljamo in utrjujemo?

Kaj si spoznal v tem poglavju? Obkljukaj, če navedba velja tudi zate.

V tem poglavju sem spoznal,

- kako se ljudje lahko sporazumevamo.
- kaj pomenijo nebesedna znamenja in čemu jih uporabljamo.
- kdo je sporočevalec in kdo naslovnik.
- katere podatke izvemo iz cenika in jedilnega lista.
- da pišemo nekatere besede drugače, kot jih izgovarjamo.
- pred katerimi besedami pišemo z oz. s in k oz. h.
- kako zanikamo dejanje.

Svoje znanje preveri in utrdi še z dodatnimi nalogami.

1. Podčrtaj pravilno napisane besede.

mošna/mošnja

čebelnjak/čebelnak

Dolenjc/Dolenjec

pisatel/pisatelj

datelj/datel

pokrovitelj/pokrovitel

vzgojitelj/vzgojitelj

predavatelj/predavatel

prejšnji/prejšni

2. Izberi pravilni zapis besede v oklepaju in jo napiši na črto.

a) Pred poukom sva šli v (šolsko/šoljsko) šolsko (knjižnico/knižnico)

knjižnico po (zadno/zadnjo) zadnjo (knigo/knjigo)

knjigo Dese Muck.

b) Ali kdaj (razmišljaš/razmišlaš) razmišljaš o (učiteljskem/učiteljskem)

učiteljskem poklicu?

3. Iz vsakega oblaka izberi nekaj besed in jih uporabi v povedih. Napiši jih v zvezek.

ponedeljek, Snegulčica,
pravljica, domišljija, pljuča,
pentlja, bršljan, rogljič,
pljučnica

knjiga, knjigarna,
knjižnica, knjižni, knjižničarka,
knjigovodja, knjižničarstvo,
bližnjica, čebelnjak,
vožnja

4. Podčrtaj črko, s katero je napisan polglasnik.

petek, igralec, delavevec, osem, pevec, medvedek, napovedovalec, gasilec

5. Vpiši k ali h.

- Živinozdravnik je stopil h kravi.
- Metlo prisloni k zidu.
- Odpotovala sta h Gabrškovicim.
- Če ne znaš rešiti te naloge, poglej h Klari.
- Zakaj ne greš k Hubertu?
- Ta čudoviti park spada k hotelu.

6. Popravi napake. Pojasni rešitve.

- Najprej so šli h gospe Tončki in ^kšivilji Mariji, nato še ^kmesarju Janezu in k frizerju Francetu.
- Blaž jo je popihal h prijatelju Urošu in h sošolcu Pavletu, potem pa še k Kristjanu in h bratrancu Mateju. ^k(prijatelju), ^k(sošolcu), ^h(Kristjanu), ^k(bratrancu)

7. Napiši ustrezne besede k besedam, ki so napisane v levem stolpcu. Na kaj je treba paziti? Npr.:

z	Manco, Andrejem
s	Sofijo, Frenkom
k	Aljoši, Mihu
h	Gabru, Katarini
z	zvezkom, berilom
s	sinom, hčerjo
k	sinu, hčeri
h	kozi, goski

8. Zanimaj.

cveti ne cveti hlapci ne hlapci
 vzide ne vzide plava ne plava
 prekrije ne prekrje sije ne sije
 piha ne piha sneži ne sneži

Dopolni. Izbiraj med skupaj z naslednjo besedo, ločeno od naslednje besede.

Beseda ne je napisana **ločeno od naslednje besede** _____.

9. Napiši, brez česa Rok ne more živeti.

Rok ne more živeti brez zoga, svežega zraka,
psa, sestre in prijateljev.

svež zrak

pes

sestra

prijatelji

10. Vstavi besede: *nočejo, ni, niso, noče, nima*.

- a) Kmet *nima* _____ treh konj.
- b) Zaradi stare zamere mi *noče* _____ telefonirati.
- c) Spoznal sem, da *ni* _____ moj prijatelj.
- č) Fantje *nočejo* _____ povedati resnice.
- d) Meta, Iva in Magdalena *niso* _____ moje sošolke, ampak prijateljice.

11. Ali je vse prav? Če ni, napiši pravilne povedi v zvezek.

- a) Naše kokoši letos ~~ni-majo~~ ^{nimajo} piščancev.
- b) Jutri ~~ne bo~~ ^{ne bo} lepega vremena, zato ne bomo šli na Veliko planino.
- c) ~~Ni-sem~~ ^{Nisem} prepričan, če si pravilno rešil.
- č) Mislim, da mi ~~nebo~~ ^{ne bo} povedala resnice.

Razmisli in odgovori.

